

JAA
EI
TYHJÄ
POISSA

Raportti Nuorten parlamentin toiminnasta 2009-2010

EDUSKUNTA
HELSINKI

**Raportti Nuorten parlamentin
toiminnasta 2009-2010**

**EDUSKUNTA
HELSINKI**

TEKSTI: Kristiina Hakala & Tiina Karhuvirta

KANNEN KUVA: Lehtikuva/Markku Ulander/Eduskunta

ISBN 978-951-53-3326-1 (PDF)

Sisältö

Johdanto	4
Nuorten parlamentti -toiminnan koordinointi	5
Toiminta vuonna 2009	6
Toiminta vuonna 2010	9
Tiedotus	19
Nuorten parlamentti -kerhojen käyttöön toimitettu materiaali	20
Nuorten parlamentti -toiminnasta kerätty palaute	21
Nuorten parlamentti -toiminnan kehittäminen	23
Summary: Youth Parliament 2009-2010	25
Liite 1: 16.4.2010 Nuorten parlamentin istuntopäivän ohjelma	27
Liite 2: Nuorten parlamentin täysistuntoon saapuneet kysymykset keväällä 2010	28

Johdanto

Nuorten parlamentti on peruskoulun yläluokkien oppilaille tarkoitettua toimintaa.

Nuorten parlamentin tavoitteet ovat:

- tukea lasten ja nuorten osallistumista ja osallisuutta
- edistää lasten ja nuorten kiinnostusta yhteiskunnalliseen toimintaan, erityisesti eduskuntaan
- kehittää toimintoja nuorten kuulemis- ja vaikutusmahdollisuuksien parantamiseksi

Nuorten parlamentti toteutetaan eduskunnan ja Kerhokeskus - koulutyön tukiry:n yhteistyönä. Vuosittain järjestetään kerholaistilaisuuksia ajankohtaisista yhteiskunnallisista aiheista. Toiminta huipentuu joka toinen vuosi eduskunnassa järjestettävään Nuorten parlamentin täysistuntoon, joka toteutetaan suullisena kyselytuntina. Istuntopäivään osallistuu noin 300 nuorta ja 100 kerhonohjaajaa.

Käsillä oleva raportti kokoo Nuorten parlamentti -toiminnan tapahtumat vuosina 2009-2010. Raporttiin on kirjattu Nuorten parlamentti -toiminnan kordinoinnin uudistaminen kuluneena kautena. Vuosien 2009-2010 tilaisuudet ja tapahtumat on koottu pääpiirteittäin. Nuorten parlamentin täysistunto keväällä 2010 on kirjattu tarkemmalla tasolla. Raportissa on kuvattu myös Nuorten parlamenttiin liittyvää tiedotusta ja materiaalijakelua. Lopuksi avataan pääpiirteitä Nuorten parlamentti -toiminnasta kerätystä palautteesta sekä tarkastellaan kehittämisajatuksia tulevalle Nuorten parlamentti -toiminnalle.

Kuva: Lehtikuva/Mårkku Ulander/Eduskunta

Kuva: Lehtikuva/ Markku Ulander/Eduskunta

Nuorten parlamentti -toiminnan koordinointi

Nuorten parlamentti -toiminnan koordinointi eduskunnan ja Kerhokeskus - koulutyön tuki ry:n välillä uudistettiin keväällä 2009. Siihen asti toiminnan tukena oli ollut kaksi ryhmää, Nuorten parlamentin neuvottelukunta ja Nuorten parlamentin työryhmä. Ryhmissä oli edustus valtionhallinnosta ja järjestöistä eduskunnan ja Kerhokeskus - koulutyön tuki ry:n edustuksen lisäksi.

Tilannekartoituksen jälkeen todettiin, että näin laajalle organisaatiolle ei ole enää tarvetta. Nuorten parlamentin toiminta on vakiintunut projektista säännölliseksi toiminnaksi, joten organisaatiota voitiin keventää. Kesäkuussa 2009 sovittiinkin Nuorten parlamentti -yhteistyöstä eduskunnan ja Kerhokeskus - koulutyön tuki ry:n kesken. Sovitusta yhteistyöstä ja työnjaosta on tehty muistio 12.6.2009.

Toiminnan tavoitteena on tukea lasten ja nuorten osallistumista ja osallisuutta sekä edistää kiinnostusta yhteiskunnalliseen toimintaan, erityisesti eduskuntaan. Tavoitteena on kehittää toimintoja nuorten kuulemis- ja vaikutusmahdollisuuksien parantamiseksi. Keskeisimpinä toimintamuotoina ovat peruskoulujen parlamenttikerhot 8. ja 9. luokkalaisille, kerholaistilaisuudet sekä joka toinen vuosi järjestettävä Nuorten parlamentin täysistunto. Lisäksi järjestetään muita tilaisuuksia ja koulutusta sekä tuotetaan materiaalia parlamenttikerhoja varten.

Nuorten parlamentin toimintaa suunnitellaan ja koordinoidaan Eduskunnan kanslian ja Kerhokeskus - koulutyön tuki ry:n vastuuhenkilöistä koostuvassa Nuorten parlamentti -työryhmässä. Työnjako ja vastuut on sovittu erikseen. Kehittämishankkeita varten voidaan kutsua koolle erillisiä työpajoja.

Eduskunnan pääsihteeri asetti 17.6.2009 Nuorten parlamentti -työryhmän vuosille 2009-2012. Työryhmän jäseniksi valittiin

- Kristiina Hakala (pj.) (eduskunta)
- Sari Koski (eduskunta)
- Aki Asola (eduskunta)
- Tiina Karhuvirta (siht.) (Kerhokeskus – koulutyön tuki ry)
- Anri Leveelahti (Kerhokeskus – koulutyön tuki ry)

Toiminta vuonna 2009

Ilmastopaneeli 16.3.2009

Eduskunnan ja Kerhokeskus - koulutyön tuki ry:n 16.3.2009 eduskunnassa toteutetun kerholaistilaisuuden aiheeksi valittiin ilmastonmuutos ja erityisesti kysymys siitä, mitä Suomi voi ilmastoasioihin liittyen tehdä. Tilaisuus toteutettiin paneelikeskusteluna kansanedustajien ja parlamenttikerholaisista koostuvan yleisön välillä. Tilaisuuteen osallistui 105 henkilöä. Ennen tilaisuutta parlamenttikerholaisilla oli mahdollisuus osallistua opastetulle kierrokselle Eduskuntatalossa.

Nuorten parlamentin yhtenä tavoitteena on innostaa nuoria seuraamaan ajankohtaista yhteiskunnallista keskustelua ja osallistumaan siihen. Paneelin teema oli ajankohtainen erityisesti valtioneuvoston ilmastopoliittisen selonteon julkistamisen vuoksi. Lisäksi Nuorten parlamenttiin saapuneiden kysymysten perusteella ilmastoon liittyvät teemat ja ilmastonmuutos askarruttavat nuoria kovasti. Se on yksi nuorten suurimmista tulevaisuuden huolenaiheista. Ilmastopaneeli oli mahdollisuus aitoon dialogiin nuorten ja kansanedustajien kesken.

Kerhokeskus - koulutyön tuki ry tuotti kerholaisille avoimen verkkokurssin, jonka teemat olivat:

- ilmastokeskusteluun perehtyminen
- valtioneuvoston ilmastopoliittiseen selontekoon perehtyminen tiedotteiden tasolla
- lapsille tarkoitettuun YK:n ilmastoaiheiseen sivustoon perehtyminen
- paneelin reflektointi tilaisuuden jälkeen

Ilmastopaneelin avasi pääministeri Matti Vanhanen. Teemaan johdatteli koordinaattori Tuuli Kaskinen (Ilmari.org). Panelisteina toimi kansanedustajia eri eduskuntaryhmistä:

- Kimmo Tiilikainen (kesk)
- Rakel Hiltunen (sd)
- Paavo Arhinmäki (vas)
- Johanna Karimäri (vihr)
- Christina Gestrin (r)
- Pertti Virtanen (ps)

Kuva: Vesa Lindqvist/Eduskunta

Puheenjohtajana toimi tutkija Aleksi Neuvonen (Demos Helsinki).

Käydyn keskustelun avainsanoja olivat: tiivis asuminen, Kööpenhamina, yritykset, -30%, työmatkat, yrittäjäyys, ruoka, vesi, työmatkavähennys, tiede, talouskasvu, ilmastoelvytys, sähköautot, esimerkin voima, kunnat, liikenne, Kiina, Intia, Suomi, päästöt laskuun 2015, hiilen talteenotto, 2020, 2030, joukkoliikenteen lippujen hinnat, ohjaukseinot, vanhat junaradat, sukupuutot, öljyn hinta, väestönkasvu.

Nuorisofoorumi 2.12.2009

Nuorisofoorumi 2009: tulevaisuuden tiedot, taidot ja asenteet -tapahtuma järjestettiin 2.12.2009 Helsingissä. Tilaisuuden toteuttivat Taloudellinen tiedotustoimisto, Kerhokeskus - koulutyön tuki ry, Valtion Nuorisoasiain neuvottelukunta ja eduskunnan sivistysvaliokunta.

Nuorisofoorumi kokosi yhteen elinkeinoelämän, politiikan ja opetushallinnon vaikuttajia. Tavoitteena oli keskustella siitä, millainen peruskoulu olisi vieläkin parempi niin nuorten, elinkeinoelämän ja yhteiskunnan kannalta kuin myös globaalisti ajatellen. Nuorisofoorumiin osallistuvat nuoret koottiin Nuorten parlamentti -kerhoista. Mukaan pääsi 70 nuorta noin kymmenestä kerhosta, kaikkiaan tilaisuudessa oli noin sata henkilöä.

Tilaisuuden ohjelma koostui kolmesta osiosta: Taloudellisen tiedotustoimiston järjestämän Tulevaisuuden peruskoulu -puhekilpailun palkintojenjaosta, peruskoulupaneelist ja nuorten ryhmätöistä dialogiringissä.

Peruskoulupaneeliin osallistuivat:

- kansanedustaja Raija Vahasalo (kok)
- kansanedustaja Heli Paasio (sd)
- kansanedustaja Tuomo Puumala (kesk)
- koulutusvaliokunnan puheenjohtaja Jaana Lehto (Kaupan Liitto)
- toimitusjohtaja, puheenjohtaja Ole Johansson (Wärtsilä Oy Teknologiaosuus ry)
- hallituksen puheenjohtaja Kari Jussi Aho, Rukakeskus Oy (Pyhätunturi Oy)
- pääjohtaja Timo Lankinen (Opetushallitus)

Moderaattorina toimi Nyt-viikkoliitteen esimies Ville Blåfield (Helsingin Sanomat).

Nuorten ryhmätöiden suunnittelu, ohjaus ja koonti oli Tiimiakatemian vastuulla. Ryhmätöet perustuivat Peruskoulu 2020 -työryhmän laatimiin teeseihin tulevaisuuden peruskoulusta. Teesit jakautuivat kahteen osioon, joista Avaintaitoja-osio perustui yhdysvaltalaisen Tony Wagnerin esittämiin nk. tulevaisuuden selviytymistaitoihin ja Arjen rakenteet -osio eri tahojen esille tuomiin koulun rakenteellisiin pulmakohhtiin.

Avaintaitoja

1. Vuonna 2020: Jokaisella oppilaalla on mahdollisuus ilmaista mielipiteensä ja tulla kuulluksi. Avaintaitoja: itsensä ilmaisu, keskustelu- ja vuorovaikutustaidot, erilaisten ratkaisuvaihtoehtojen puntarointi (Wagner: Critical thinking and problem solving, Effective oral and written communication)
2. Vuonna 2020: Jokaisen oppilaan vahvuudet tunnistetaan ja niitä tuetaan. Avaintaitoja: verkottuminen, yhteistyö, omien vahvuuksien löytäminen ja ilo niistä (Wagner: Collaboration across networks and leading by influence)

3. Vuonna 2020: Koulu on virikkeellinen ja luova. Avaintaitoja: uteliaisuus, mielikuvitus, kansainvälisyys (Wagner: Curiosity and imagination, accessing and analyzing information, initiative and entrepreneurialism)
4. Vuonna 2020: Värillä ei ole väliä. Avaintaitoja: toisten ihmisten kunnioitus, oman kulttuuriperinnön tunteminen, suvaitsevaisuus

Arjen rakenteita

5. Vuonna 2020: Koulu on yhteisö
6. Vuonna 2020: Koulu ei ole kiirettä
7. Vuonna 2020: Jokainen oppilas saa kasvun tukea

Nuorisofoorumiin osallistuvien nuorten tueksi koottiin verkkokurssi, jonka teemoja olivat:

- Millaisia ihmisiä haluamme kasvattaa?
- Millainen on tulevaisuus?
- Tehtäväpaketti osallistujille
- Nuorisofoorumin jälkeen

Nuorisofoorumin anti koottiin Taloudellisen tiedotustoimiston kustantamaksi vihkoksi nimeltä Tulevaisuuden tiedot, taidot ja asenteet.

Nuorten ryhmätöiden tulosten pohjalta viimeisteltiin Peruskoulu 2020 -työryhmän teesit, jotka esiteltiin 16.4.2010 järjestetyssä Peruskoulu 2020 -kutsuseminaarissa. Lisäksi nuoret valmistasivat videoinsertit seminaariin.

Toiminta vuonna 2010

Nuorten parlamentin alueellinen kerholaistilaisuus 9.3.2010, Matin-Tupa, Ylistaro

Nuorten parlamentti -toimintaan liittyvänä kokeiluna järjestettiin yhteistyönä Laihian ja Ylistaron yläkoulujen kanssa 9.-luokan oppilaille tarkoitettu alueellinen tilaisuus. Tarkoituksena oli kokeilla tilaisuutta, jossa politiikan todellisuutta lähestytään elokuvakasvatuksellisin keinoin. Tilaisuudessa katsottiin kotimainen dokumenttielokuva Liikkumavara, minkä jälkeen keskusteltiin elokuvan aiheesta alueella asuvan entisen kansanedustajan ja entisen Euroopan parlamentin suomalaisjäsenen (MEP) Kyösti Virrankosken kanssa.

Nuorten parlamentin istuntopäivä 16.4.2010

Nuorten parlamentti kokoontui perjantaina 16.4.2010 klo 12.00 eduskunnan istuntosalissa. Täysistunto toteutettiin perinteiseen tapaan suullisena kyselytuntina. Nuorten parlamentin edustajat esittivät kysymyksensä kansanedustajan paikalta ja aihealueesta vastaava ministeri vastasi kysymykseen.

Nuorten parlamentin istuntopäivään osallistui eri puolelta Suomea 93 parlamenttikerhosta 194 oppilasedustajaa, 87 toimittajaoppilasta ja 90 kerhonohjaajaa. Kahden kerhon edustajat joutuivat jäämään pois lentojen peruunnuttua Islannin tulivuorenpurkauksen aiheuttaman tuhkapilven ja sitä seuranneen lentokiellon vuoksi.

Päivän ohjelmaan (liite 1) kuului täysistunnon lisäksi mm. Poliitikko nonstop. Opastetuille kierroksille Eduskuntatalossa pääsi niille varattuna aikana mukaan sitä mukaa kuin ryhmät täyttyivät. Parlamenttikerhot olivat myös sopineet tapaamisia kansanedustajien ja ministereiden kanssa.

Poliitikko nonstop -tilaisuus oli suosittu kuten edellisessäkin Nuorten parlamentissa 2008. Nuorten parlamenttiin osallistuneiden oppilaiden kysymyksiin olivat vastaamassa seuraavat kansanedustajat: Raija Vahasalo, pj. (kok), Mirja Vehkaperä (kesk), Katja Taimela (sd), Johanna Sumuvuori (vihr), Kari Uotila (vas), Christina Gestrin (r), Kari Kärkkäinen (kd) ja Pirkko Ruohonen-Lerner (ps). Kysymyksiä esitettiin vilkkaasti eikä kaikkia edes ehditty käsitellä. Kysymykset koskivat mm. turkistarhausta, alle 18-vuotiaiden edustusta kunnanvaltuustossa, äänioikeusikärajan alentamista (esimerkkinä seurakuntavaalit), taide-aineiden tuntimääriä ja nuorten poliittisen aktiivisuuden kannustamisen lisäämistä.

Toimittajaoppilaat kokoontuivat omaan keskustelutilaisuuteensa. Päätoimittaja Pauliina Grönholm Helsingin Sanomista ja Rosa Murto Pääkaupunkiseudun Nuorten Ääni -toimituksesta alustivat aiheesta Kirjoittaminen verkossa.

Pauliina Grönholm kertoi aluksi verkkokirjoittamista säätelevästä lainsäädännöstä sekä eettisistä ohjeista, mm. sananvapaudesta sekä mitä kunnianloukkaus tarkoittaa. Grönholm konkretisoi verkkokirjoittamisen sääntöjä ja verkko-

kirjoittamisen vastuita useiden esimerkkien avulla. Grönholm keskittyi erityisesti blogikirjoitteluun, mistä virisikin keskustelua yleisön kanssa. Rosa Murto kertoi erityisesti omista kokemuksistaan, esim. kuinka helposti blogikirjoitus leviää verkossa. Lopuksi käytiin vilkasta keskustelua siitä, pitääkö verkossa voida kirjoittaa nimimerkillä vai pitäisikö kirjoittajien esiintyä aina omalla nimellään.

Kerhonojhaajat kokoontuivat hekin omaan tilaisuuteensa. Teemana oli 16.4.2010 avatun Nuorten eduskunta -sivuston www.nuorteneduskunta.fi esittely. Sivustoprojektia vetänyt tiedottaja Aki Asola eduskunnasta esitteli uutta sivustoa täydelle auditoriolle ja keskustelua käytiin vilkkaasti. Uusi palvelu otettiin hyvin vastaan.

Varsinainen Nuorten parlamentin täysistunto alkoi klo 12. Oppilasedustajat istuivat eduskunnan istuntosalissa kansanedustajien paikoilla ja paikalle saapuneet ministerit omalla paikallaan ministeriaitiossa. Toimittajaoppilaat, kerhonojhaajat ja kutsuvieraat istuivat yleisölehterillä.

Kolme ministeriä, oikeusministeri Tuija Brax, valtiovarainministeri Jyrki Katainen ja maahanmuutto- ja eurooppaministeri Astrid Thors, olivat estyneitä osallistumaan istuntoon. Kysymyksiä istuntoa varten lähetettiin yhteensä 180. Näistä 42 valittiin päiväjärjestykseen. Tunnin mittaisessa istunnossa ehdittiin käsitellä 22 kysymystä. Useisiin kysymyksiin halusivat vastata myös muut ministerit aihealueesta vastaavan ministerin lisäksi.

Nuorten parlamentti äänesti mopokortin ajokokeesta, eli tulisiko mopokortin saamisen edellytykseksi säätää autokoulun ajokoetta vastaava koe. Käydyssä äänestyksessä ajokoetta kannatti 104 ja vastusti 86.

Nuorten parlamentin täysistuntoon saapuneita kysymyksiä analysoidaan liitteessä 2.

Täysistuntoa seurasi puhemiehen vastaanotto Nuorten parlamenttiin osallistuneille ja kutsuvieraille. Vastaanoton aikana oppilaat keskustelivat aktiivisesti paikalla olleiden ministereiden ja kansanedustajien kanssa. Parlamenttikerhot olivat myös sopineet tapaamisista iltapäiväksi kansanedustajien kanssa.

Iltapäivällä oli myös varattu mahdollisuus käydä tutustumassa Kansalaisinfoon ja Eduskunnan kirjastoon.

Kuva: Lehtikuva/Markku Ulander/Eduskunta

Kuvat: Lehtikuva/Markku Ulander/Eduskunta

Kuvat: Lehtikuva/Markku Ulander/Eduskunta

Nuorten parlamentin istuntoon osallistujat vaalipiireittäin 2010

Vaalipiiri	Kansanedustajat	Kerhot	Oppilasedustajat	Toimittajaoppilaat	Kerhonohjaajat
Helsingin	21	6	14	6	5
Uudenmaan	34	23	46	23	23
Varsinais-Suomen	17	4	8	4	4
Ahvenanmaan	1				
Satakunnan	9	11	23	11	11
Hämeen	14	11	22	10	11
Pirkanmaan	18	8	15	8	8
Kymen	12	3	7	3	3
Etelä-Savon	6	1	3	1	1
Pohjois-Savon	10	2	5	1	1
Pohjois-Karjalan	6	2	4	2	2
Vaasan	17	7	14	7	7
Keski-Suomen	10	6	14	6	6
Oulun	18	10	22	8	10
Lapin	7	1	2	1	1
Yhteensä	200	95 (93)	199 (194)	91 (87)	93 (90)

Nuorten parlamenttiin 16.4.2010 osallistuneet koulut vaalipiireittäin

Helsingin vaalipiiri

Arabian peruskoulu
Aurinkolahden peruskoulu
Högstadieskolan Lönkan
Porolahden peruskoulu
Puistolan peruskoulu
Viikin normaalikoulu

Uudenmaan vaalipiiri

Ehnroosin koulu
Ekenäs Högstadieskola
Espoon yhteislyseon koulu
Hankoniemen yläaste
Härkävehmaan koulu
Järvenpään Yhteiskoulu
Karakallion koulu
Karjaan yhteiskoulu
Kartanon koulu
Kilonpuiston koulu
Leppävaaran koulu
Länsimäen koulu
Mainingin koulu
Mattlidens skola
Myllyharjun koulu
Nummelanharjun koulu
Peltolan koulu
Ruusuvuoren koulu
Sepän koulu
Simonkylän koulu
Sompion koulu
Tapiolan koulu
Winellska Skolan

Varsinais-Suomen vaalipiiri

Moision koulu
Opintien koulu
Perniön yhteiskoulu
Suopellon koulu

Satakunnan vaalipiiri

Eurajoen yhteiskoulu
Kiukaisten yhteiskoulu
Kuninkaanhaan koulu
Länsi-Porin koulu
Meri-Porin koulu
Pohjanlinnan koulu
Porin Lyseon koulu
Porin suomalaisen yhteislyseon koulu
Rauman Lyseon peruskoulu
Raumanmeren peruskoulu
Uotilanrinteen peruskoulu

Kunta

Helsinki
Helsinki
Helsingfors
Helsinki
Helsinki
Helsinki

Kunta

Mäntsälä
Raseborg
Espoo
Hanko
Hyvinkää
Järvenpää
Espoo
Raasepori
Järvenpää
Espoo
Espoo
Vantaa
Espoo
Esbo
Loviisa
Vihti
Vantaa
Vantaa
Kirkkonummi
Vantaa
Kerava
Espoo
Kyrkslätt

Kunta

Salo
Loimaa
Salo
Naantali

Kunta

Eurajoki
Eura
Pori
Pori
Pori
Kankaanpää
Pori
Pori
Rauma
Rauma
Rauma

Hämeen vaalipiiri

Hakkalan koulu
Harjunrinteen koulu
Hausjärven yläaste
Hollolan yläaste
Humppilan yläaste
Hämeenlinnan yhteiskoulu
Iittalan Koulu
Lahden yhteiskoulu
Linikkalan peruskoulu
Orimattilan yhteiskoulu
Salpausselän koulu

Pirkanmaan vaalipiiri

Anna Tapion koulu
Emäkosken koulu
Hatanpään koulu
Hämeenkyrön yhteiskoulu
Nokianvirran koulu
Oriveden nuorisovaltuusto
Tampereen Nuorisofoorumi
Vesilahden yläaste

Kymen vaalipiiri

Helilän koulu
Kesämaenrinteen koulu
Vehkalahden koulu

Etelä-Savon vaalipiiri

Joroisten yläkoulu

Pohjois-Savon vaalipiiri

Kuopion Yhteiskoulu
Könönpellon koulu

Pohjois-Karjalan vaalipiiri

Arppen koulu
Pielisjoen koulu

Vaasan vaalipiiri

Jalasjärven yläaste
Laihian keskuskoulu
Oxhamns skola
Raumankarin koulu
Toivolanrannan koulu
Ylistaron yläaste
Ähtärin yhteiskoulu

Keski-Suomen vaalipiiri

Jyväskylän normaalikoulu
Keuruun yläkoulu
Lievestuoreen koulu
Sydän-Laukaan koulu
Tikkakosken koulu
Viitasaaren Keskuskoulu

Kunta

Hämeenlinna
Riihimäki
Hausjärvi
Hollola
Humppila
Hämeenlinna
Hämeenlinna
Lahti
Forssa
Orimattila
Lahti

Kunta

Pälkäne
Nokia
Tampere
Hämeenkyrö
Nokia
Orivesi
Tampere
Vesilahti

Kunta

Kotka
Lappeenranta
Hamina

Kunta

Joroinen

Kunta

Kuopio
Varkaus

Kunta

Kitee
Joensuu

Kunta

Jalasjärvi
Laihia
Jakobstad
Himanka
Seinäjoki
Seinäjoki
Ähtäri

Kunta

Jyväskylä
Keuruu
Laukaa
Laukaa
Jyväskylä
Viitasaari

Oulun vaalipiiri

Gumeruksen koulu
 Jussinpekan koulu
 Kempeleen yläaste
 Kuivaniemen koulu
 Merenojan koulu
 Oulaisten yläkoulu
 Pikku Parlamentti
 Svenska Privatskolan i Uleåborg
 Taivalkosken yläkoulu
 Valtarin koulu

Lapin vaalipiiri

Hepolan koulu

Kunta

Siikajoki
 Sievi
 Kempele
 Ii
 Kalajoki
 Oulainen
 Kempele
 Uleåborg
 Taivalkoski
 Ii

Kunta

Kemi

Nuorten parlamentin kysymysten määrä vaalipiireittäin

Vaalipiiri	Kysymyksiä	Edustajia	Kerhoja	Päiväjäri	Kysyttiin
Helsingin	12	14	6	2	1
Uudenmaan	46	46	23	8	4
Varsinais-Suomen	8	8	4	2	1
Satakunnan	22	23	11	6	3
Hämeen	21	22	11	3	
Pirkanmaan	12	15	8	4	2
Kymen	5	7	3	1	1
Etelä-Savon	2	3	1	1	
Pohjois-Savon	3	5	2	1	
Pohjois-Karjalan	4	4	2	1	
Vaasan	13	14	7	4	3
Keski-Suomen	15	14	6	4	3
Oulun	14	22	10	4	4
Lapin	2	2	1	1	
Yhteensä	180	199	95	42	22

Nuorten eduskunta -verkkosivuston julkistaminen 16.4.2010

Nuorten parlamentin istuntopäivänä 16.4.2010 julkistettiin myös uusi Nuorten eduskunta -verkkosivusto www.nuorteneduskunta.fi Sivustoa käytettiin Nuorten parlamentin istuntopäivän 16.4.2010 reaaliaikaiseen raportointiin heti sen avauduttua.

Nuorten eduskunta -verkkosivusto koostuu kolmesta osiosta: Eduskunta, Nuorten parlamentti ja Opettajille. Nuorten eduskunta on sivusto nuorille, jotka valmistautuvat käyttämään ääntään yhteiskunnassa. Sivulta saa perustiedot eduskunnasta ja suomalaisesta kansanvallasta sekä vinkkejä lisäinformaatiosta ja vaikutuskanavista. Nuorten eduskunta toimii myös koulujen Nuorten parlamentti -kerhojen verkkotukikohtana sekä opettajien aineistopankkina.

Nuorten parlamentti -työryhmän jäsenet osallistuivat keskeisesti Nuorten eduskunta -sivuston ja erityisesti sen Nuorten parlamentti -osion suunnitteluun ja sisältötuotantoon. Projektia veti Aki Asola eduskunnasta. Uudistuksen myötä Nuorten parlamentti -sivut sekä eduskunnan että Kerhokeskus – koulutyön tuki ry:n verkkosivustoilta poistettiin käytöstä.

Chat-istunto IRC-galleriassa 21.4.2010 klo 19-20

Chat-istunto toteutettiin yhteistyössä Sulake Oy:n kanssa. Chatin tavoite oli jatkaa ja laajentaa Nuorten parlamentin istuntopäivänä 16.4.2010 alkanutta keskustelua nuorille merkityksellisistä yhteiskunnallisista teemoista.

Talkshow 10.5.2010, Perniön yläaste, Salo

Perniön yläasteen Nuorten parlamentti -kerhon organisoima keskustelutilaisuus koulun oppilaiden ja alueen kahden kansanedustajan Katja Taimelan ja Jouko Laxellin välillä.

Vaikuttajapaja ToukoFest -tapahtumassa 2.6.2010

Vaikuttajapajassa Jyväskylässä toteutettiin Mikä on sinun vaikuttamisreittisi -paja.

Vaikuttajateemapäivän ohjelma

Nuorten Akatemia, Valtikka.fi ja Kerhokeskus - koulutyön tuki ry valmistelivat yhteistyönä lukuvuoden loppuun ajoittuvaa Vaikuttajateemapäivän ohjelmaa.

Keskustelutilaisuus äänestysikärajan laskemisesta 4.11.2010, Kansainvälinen kulttuurikeskus Caisa

Suomen Nuorisoyhteistyö – Allianssi ry järjesti Helsingissä keskustelutilaisuuden äänestysikärajan laskemisesta. Keskustelu käytiin kahvipöytäkeskusteluna lavalla olleessa kolmessa pöydässä, joissa oli edustettuna asiantuntijoita ja nuoria. Tilaisuuden lopussa yleisöllä oli mahdollisuus kysyä ja kommentoida. Tilaisuudessa oli paikalla mm. 50 nuorta kymmenestä eri parlamenttikerhosta eri puolelta Suomea. Järjestelyissä oli mukana myös Kerhokeskus – koulutyön tuki ry ja eduskunta. Ennen tilaisuutta nuorilla oli mahdollisuus osallistua opastetulle kierrokselle Eduskuntatalossa.

Kuva: Anna Autio

Tiedotus

Nuorten parlamentin istuntoon 2010 liittyvä tiedotus

Puhemiehen kirje Nuorten parlamentista postitettiin kaikille Suomen yläkouluille elokuussa 2009. Kirje sisälsi kutsun Nuorten parlamentin istuntoon 2010. Nuorten parlamentista 2010 tiedotettiin eduskunnan omien verkkosivujen lisäksi mm. eri tiedotusvälineiden kautta. Uutis- ja jäsenkirjeitä jaettiin mm. HYOLin, Valtikan, Allianssin, OPH:n ja Kuntaliiton jäsenille. Nuorten parlamentin istunnosta tehtiin myös oma esitteensä. Istuntoa markkinoiva ilmoitus julkaistiin Opettaja-lehden numerossa 9/2009.

Nuorten parlamentin täysistunto 2010 televisioitiin ja sitä saattoi seurata verkkolähetyksenä. Ennen istuntopäivää informoitiin myös television pääkanavien ja alueradion (Ylen aikainen) toimituksia tulevasta tapahtumasta. Nuorten parlamentti huomioitiinkin ko. kanavilla ja nuoria kutsuttiin lähetyksiin ja haastatteluihin.

Muu tiedotus ja markkinointi 2009-2010

Nuorten parlamentti -toimintaa on esitelty Kerhokeskus – koulutyön tuki ry:n yleisesitteessä, materiaaliesitteessä sekä messuilla ja tapahtumissa, joissa Kerhokeskus – koulutyön tuki ry on ollut mukana. Puheenvuoroja ja koulutuksia pidettiin yhteensä 21, kouluvierailuja tehtiin 3 ja messuja ja vastaavia tapahtumia oli 9. Lisäksi Kerhokeskus – koulutyön tuki ry:n alueyhdyshenkilöt jakoivat materiaalia 21 eri tilaisuudessa. Tiedottamisessa on hyödynnetty myös sähköisiä jakelulistoja, erityisesti Alliexpressiä ja Kerhokeskus – koulutyön tuki ry:n alueyhdyshenkilölistaa.

Raportointi Nuorten eduskunta -verkkosivustolla

Nuorten parlamentin istuntopäivänä 16.4.2010 julkistettiin uusi Nuorten eduskunta -verkkosivusto www.nuorteneduskunta.fi. Sivustoa käytettiin Nuorten parlamentin istuntopäivän reaaliaikaiseen raportointiin heti sen avauduttua.

Pääkaupunkiseudun Nuorten Ääni -toimituksen kanssa oli sovittu yhteistyöstä päivän raportoinnin osalta uudella sivustolla. Toimitus koostui 17 toimittajasta ja heidän ohjaajastaan. Nuoret toimittajat olivat tehneet taustajuttuja ja raportoivat istuntopäivästä uutisvirtaan. He haastattelivat Nuorten parlamenttiin osallistuvia nuoria, kansanedustajia ja ministereitä.

Kuva: Lehtikuva/Markku Ulander/Eduskunta

Mediaseuranta

Nuorten parlamenttia 2010 varten tehtiin Oy Cision Finland AB:n kanssa sopimus mediaseurannasta. Radio- ja TV-osumien määrä huhti-toukokuulta 2010 oli yhteensä 105. Suurin osa mediaosumista oli lehdistöosumia ja näistä suurin osa maakunta- ja aluelehdissä. Radio- ja TV-osumia oli vain muutamia.

Ilahduttavan moni maakunta- ja aluelehti oli käynyt etukäteen haastattelemassa oman kuntansa koulun Nuorten parlamentti -edustajia. Istuntopäivään osallistumista taustoitettiin useassa jutussa parlamenttikerhon toiminnan kuvailulla. Kysymysten laatiminen ja ajankohtaisen aiheiden pohtiminen oli keskeistä parlamenttikerhojen toiminnassa täysistuntoon valmistauttaessa.

Nuorten parlamentin istuntopäivän jälkeinen mediaseuranta sisälsi luonnollisesti enemmän raportointia päivän ja istunnon kulusta. Esille tulivat myös nuorten tuntemukset päivästä ja kokemukset kansanedustaja- ja ministeritaapaamisista. Mediaseurannasta ilmeni, että päivään osallistuneiden nuorten itsensä kirjoittamia juttuja oli päässyt varsin paljon alue- ja maakuntalehtiin.

Nuorten parlamentti -kerhojen käyttöön toimitettu materiaali

Nuorten parlamentin täysistuntoon 2010 ilmoittautuneille kerhoille toimitettiin seuraavat kirjalliset materiaalit:

- Vastuut(on) 2008 -lehti
- Demokratiaa koulunpenkille: opettajan opas demokratiakasvatukseen
- Teemana politiikka -materiaali Nuorten parlamentti -kerhoille
- Eduskuntaesitteet (Näin työskentelee valiokunta, Täysistunto, Miten budjetti syntyy, Kansanedustajan työ)

Kirjallisten materiaalien lisäksi kerholaisten käytössä oli yhteensä kolme eri verkkokurssia ja niihin tuotettu materiaali.

1. Nuorten parlamentti -verkkokurssi (osoitteessa: <http://kerhokeskus.moodle.fi>) on tarkoitettu kerhojen toiminnan tueksi. Verkkokurssi sisälsi seuraavat teemat:

- Mitä täällä tehdään?
- Minustako edustajaoppilas?
- Toimittajaoppilaan tehtäväpaketti
- Extraa kerhonohjaajalle
- Vielä kerran täysistunnon jälkeen

2. Ilmastoteema (osoitteessa: <http://kerhokeskus.moodle.fi>)

Sisältää taustamateriaalin 16.3.2009 järjestettyyn Ilmastopaneeliin.

3. Nuorisofoorumi (osoitteessa: <http://kerhokeskus.moodle.fi>)

Sisältää taustamateriaalin 2.12.2009 järjestettyyn Nuorisofoorumi 2009: tulevaisuuden tiedot, taidot ja asenteet -tapahtumaan.

Nuorten parlamentti -toiminnasta kerätty palaute

Nuorten parlamentti -toiminnan jatkuvan kehittämisen tueksi on kerätty säännöllisesti palautetta niin kerholaistilaisuuksista kuin istunnoista. Kyselyihin ovat voineet vastata kerholaiset, oppilasedustajat, toimittajaoppilaat ja ohjaajat. Sähköiset palautekyselyt (2008-2010) on toteutettu suomeksi ja ruotsiksi ja ne ovat olleet avoinna istuntopäivästä lähtien noin kahden viikon ajan. Palautekysely on julkaistu sekä Nuorten parlamentin verkkosivuilla että Nuorten parlamentin verkkokurssilla (<http://kerhokeskus.moodle.fi>). Nuorten parlamentti -kerhojen ohjaajia on myös muistutettu sähköpostitse kyselystä. Palautekyselyn vastaajia vuonna 2010 oli 75 kpl.

Yleisimmin Nuorten parlamentti -toimintaa organisoi historian ja yhteiskuntaopin opettaja. Yhteistyö opettajakollegan kanssa on enemmän satunnaista, mutta palautteesta löytyy mainintoja erityisesti oppilaskunta-toiminnan ohjauksessa syntyneestä vuorovaikutuksesta.

Nuorten parlamentti -toiminnan toteuttamismallina ensimmäiseksi kohosi kerhotoiminta, sen jälkeen lähes yhtä vahvaksi toimintamalliksi kohoa oppilaskunta-toiminta. Kolmas tavallinen malli toteuttaa toimintaa on osana oppitunteja. Myös valinnaiskurssit, verkkokurssit ja vaikuttajaryhmätoiminta mainittiin kysyttäessä sitä, miten Nuorten parlamentti -toimintaa järjestettiin.

Parasta toiminnassa on vastaajien mielestä ollut käynti eduskunnassa sekä keskustelut, pohdiskelut ja yhteistyö kerholaisten kanssa. Yllättävää kyllä kansanedustajien tapaaminen ei vaikuttanut vastaajien mielestä kovin tärkeältä. Koulumaisten tehtävien tekeminen ei myöskään vastaajia innostanut.

Nuorten parlamentin tavoitteita täsmennettiin 12.6.2009 laaditussa muistiossa, jossa eduskunta ja Kerhokeskus - koulutyön tuki ry sopivat Nuorten parlamentti -yhteistyöstä vuosiksi 2009-2012

Muistiossa määriteltiin seuraavat tavoitteet:

- tukea lasten ja nuorten osallistumista ja osallisuutta sekä
- edistää kiinnostusta yhteiskunnalliseen toimintaan, erityisesti eduskuntaan
- kehittää toimintoja nuorten kuulemis- ja vaikutusmahdollisuuksien parantamiseksi

Palautekyselyssä vuonna 2010 pyydettiin vastaajien arvioimaan myös em. tavoitteiden toteutumista.

Nuorten parlamentti -toiminnan vaikuttavuutta kysyttiin avokysymyksellä

Miten arvioit Nuorten parlamentti toiminnan vaikuttavuutta? Sanallisista vastauksista löytyy uskoa vaikuttavuuteen mm. näin:

- eduskuntaan asti päässeille oppilaille toiminta on varsin antoisaa ja kauaskantoista. Istunto olisi syytä järjestää joka vuosi
- nuorten ymmärrys yhteiskunnallisesta toiminnasta lisääntyy hyvin konkreettisella tavalla
- uskotaan siihen, että asioita käsitellään eduskunnassa Nuorten parlamentin istunnon jälkeenkin
- parlamenttikerhon ulkopuolella olevien kiinnostuneisuus yhteisiin asioihin lisääntyy

Myös epäuskoa toiminnan vaikuttavuuteen on:

- maailman laajuisesti ei kovin suuria vaikutuksia, mutta paikallisesti voi olla pieniä vaikutuksia kouluun/yhteiskuntaan jne.
- kerrasta toiseen samat teemat kysymyksissä eli onko hallitus toiminut? Ainoa asia on matkakustannusten korvaaminen...
- vaikuttavuus jää valitettavan alhaiseksi. Kansanedustajille ja ministereille tapahtuma voi olla mediajuttu, joten nuorten ajatukset ja ideat voivat jäädä toissijaisiksi

Nuorten parlamentin tavoitteiden toteutuminen

Kuinka arvioit Nuorten parlamentin tavoitteiden toteutumista? Nuorten parlamentin tavoitteena on					
	erinomainen	hyvä	en osaa sanoa	tydyttävä	huono
tukea lasten ja nuorten osallistumista ja osallisuutta	20	35	3	1	0
edistää kiinnostusta yhteiskunnalliseen toimintaan	28	28	3	0	0
edistää kiinnostusta erityisesti eduskunnan toimintaan	23	29	4	3	0
kehittää toimintoja nuorten kuulemis- ja vaikutusmahdollisuuksien parantamiseksi	20	29	5	4	0

Nuorten parlamentti -toiminnan kehittäminen

Eduskunta ja Kerhokeskus - koulutyön tuki ry sopivat vuonna 2009 Nuorten parlamentti -yhteistyöstä vuosiksi 2009-2012. Yhteistyöstä laaditussa muistiossa 12.6.2009 todetaan kehittämisen osalta seuraavaa: kehittämishankkeista sovitaan erikseen ja kehittämistä varten voidaan kutsua koolle erillisiä työpajoja, joihin kutsutaan eri tahojen edustajia.

Nuorten parlamentti -kehittämistyöpaja järjestettiin 8.6.2010 eduskunnan Kansalaisinfossa. Läsnä olivat oheiset tahot ja edustajat:

- eduskunta: *Marjo Timonen, Marja Wallin, Rainer Hindsberg ja Sari Pajula*
- HYOL: *Maija Asikainen*
- Kerhokeskus – koulutyön tuki ry: *Minna Riikka Järvinen*
- Nuorten parlamentin istuntopäivään 2010 osallistuneet nuoret: *Kimi Uosukainen ja Mariel Madetoja*
- Nuorten parlamentti -työryhmä
 - eduskunta: *Kristiina Hakala, Aki Asola ja Sari Koski*
 - Kerhokeskus - koulutyön tuki ry: *Tiina Karhuvirta ja Anri Leveelahti*
- Oikeusministeriö: *Maria Ohisalo*
- Opetusministeriö: *Tiina Kavilo*
- Suomen Nuorisovaltuustojen liitto: *Jenni Similä*

Tilaisuudessa todettiin Nuorten parlamentin olevan hyvä ja tunnettu brändi, joka kuitenkin tarvitsee paljon kehittämistoimia ja uusia ideoita. Toiminnan organisaatiota on kevennetty vuonna 2009. Nuorten parlamentti -toiminnan tunnetuksi tekeminen ja tiedottaminen on parantunut eduskunnan avattua 16.4.2010 uuden Nuorten eduskunta -verkkosivuston www.nuorteneduskunta.fi, joka on samalla myös Nuorten parlamentti -toiminnan verkkotukikohta.

Kehittämistyöpajassa käydyssä keskustelussa nostettiin esille erityisesti seuraavat Nuorten parlamentti -toimintaan liittyvät näkökulmat:

Nuorten parlamentti -kerhojen toiminnan kehittäminen

- Nuorten parlamentin perusyksikkönä toimivat parlamenttikerhot, joille tulisi tarjota innostavaa ja motivoivaa materiaalia ja toimintaa.

Valinnaiskurssimahdollisuuden avautuminen

- Nuorten parlamentti voisi olla osana peruskoulujen yläluokille tarjottavaa valinnaista kurssia. Uusi tuntijakouudistus mahdollistaneekin soveltavien ja syventävien kurssien tarjoamisen.

Nuorten omaehtoisen virtuaaliyhteisön luominen

- Nuorten parlamentti -toimintaa voitaisiin kehittää entistä enemmän virtuaaliyhteisön suuntaan.

Aktiivikoulujen lisääminen

- Toiminnassa on nyt mukana hieman yli sata aktiivista koulua. Tiedotusta toiminnasta voi tehostaa mm. eduskunnassa vieraileville koululaisryhmille.

Nuorten parlamentin kerholaistilaisuuksien kehittäminen

- Nuorten parlamentin istunnon lisäksi toimintaan kuuluu nk. kerholaistilaisuuksia, jotka on toteutettu mm. paneelikeskusteluina ja eduskuntavierailuina. Keskustelussa nousi esille myös mahdollisuus toteuttaa kerholaistilaisuuksia maakunnissa tai muuten alueellisesti.

Nuorten parlamentin vaikuttavuus

- Keskustelussa ja alustuksissa pohdittiin Nuorten parlamentin vaikuttavuuselementtiä ja sitä kuinka hyvin Nuorten parlamentti on päässyt tavoitteeseensa olla kehittämässä toimintoja nuorten kuulemis- ja vaikutusmahdollisuuksien parantamiseksi. Esimerkiksi ministerin vastauksen Nuorten parlamentin täysistunnossa esitettyyn kysymyksen ei välttämättä tarvitse olla päättäjiä sitova, mutta kysymys voi silti osaltaan avartaa kuvaa nuorten tuntemista huolista. Vaikuttavuuden osalta voitaisiin myös hyödyntää <http://www.aloitekanava.fi> :tä ja siihen tulevaa mahdollisuutta valtakunnallisen aloitteen tekoon.

Nuorten parlamentin täysistunnon kehittäminen

- Nuorten parlamentin istunnon järjestäminen vuosittain tulee aika ajoin esille, niin nytkin. Jokavuotisuus olisi kuitenkin varsin haasteellinen. Suullista kyselytuntia toivotaan kehitettävän vapaammaksi ja vähemmän jäykäksi kysymys-vastaus -peliksi. Mukaan toivotaan myös valio-kunta työskentelyä ja istuntopäivän kokonaissisällön kehittämistä ja laajentamista.

Summary: Youth Parliament 2009-2010

Youth Parliament activities are intended for comprehensive school students aged 15-16.

The objectives of the Youth Parliament are to:

- support young people's participation and social engagement
- promote young people's interest in civil service work, the Parliament in particular, and
- develop operations in order to improve young people's opportunities to be heard and have an influence.

The Youth Parliament is organized by the Parliament of Finland, in cooperation with The Centre for School Clubs (Kerhokeskus). Each year the organisation arranges club functions that focus on topical issues that affect our society. Club activities culminate in a plenary session of the Youth Parliament, which is held every second year in the Session Hall of the Finnish Parliament Building and carried out as an oral question hour. Some 300 young people participate in the plenary session, assisted by approximately 100 adult club advisors.

Youth Parliament activities are generally organised by comprehensive school teachers of history or civics. Collaboration among the teachers tends to be random, but many teachers highlight the interaction resulting from their student council advisory work.

Youth Parliament activities are generally implemented in school clubs or the student council. A third method is to introduce Youth Parliament activities in the class curriculum. The Youth Parliament organisation also provides online courses and curriculum material, as well as "persons of influence" group activities, for use in schools and municipalities.

Youth Parliament club activities (in addition to the plenary session)

Club members gathered together on 16 March 2009 with the Environmental Panel of the Finnish Parliament to discuss with parliamentarians what steps Finland in particular can take to mitigate climate change.

Club members participated in a dialogue on 2 December 2009 at the 2009 Youth Forum event "Knowledge, skills and attitudes" in Helsinki.

A regional event linked to the Youth Parliament was jointly arranged for ninth graders on 9 March 2010 by the Laihia and Ylistaro Comprehensive Schools.

A chat session was scheduled for club members and members of the IRC gallery community on 21 April 2010. The objective of the chat was to prolong and develop the discussion of social themes affecting young people which had begun on 16 April 2010 at the Youth Parliament's plenary session.

On 10 May 2010 a discussion was organised by the Youth Parliament club of the Perniö Comprehensive School, where students met with two of their region's parliamentary representatives.

The Youth Parliament was also represented in a "People of Influence Workshop" at the ToukoFest event in Jyväskylä on 2 June 2010.

All of questions received by the Youth Parliament in 2010 were incorporated into the programme content for the "People of Influence" theme day at the end of the term.

On 4 November 2010, club members also participated in a discussion held in Helsinki by the National Organisation for Youth Work Allianssi on lowering the voting age.

The plenary session of the Youth Parliament - 16 April 2010

Altogether 93 parliament clubs from around Finland were represented at the 2010 Youth Parliament plenary session, including 194 students acting as representatives, 87 students acting as journalists and 90 adult club advisors.

The programme for the day included a plenary session in the Parliament Building's Session Hall and "Poliitikko nonstop", a discussion forum for students and Finnish parliamentarians. Several questions were addressed, among others: fur farming, municipal representation for under 18-year-olds, lowering the voting age (pursuant to the church's decision), the number of school hours devoted to art instruction, and better funding for efforts to promote young people's participation.

A total of 180 questions were submitted for the plenary session, 42 of which were chosen for consideration during the day's programme. There was time to discuss just 22 of the questions during the hour-long session. Many questions prompted responses from several ministers, in addition to the minister chiefly responsible for the relevant area.

The Youth Parliament then voted on moped license testing: should a test like that required for an automobile license be required in order to receive a moped license? When put to a vote, 104 supported the test and 86 voted against.

The plenary session was followed by a reception hosted by the Speaker of the Parliament for all of the participants in the Youth Parliament and the invited guests. During the reception, the students were able to continue talks with the ministers and parliamentarians in attendance. Several parliament clubs had also arranged meetings with individual Members of Parliament for that same afternoon.

EDUSKUNTA

Nuorten Parlamentti

16.4.2010 Nuorten parlamentin istuntopäivä

7.00 - 10.00	Sisääntulo ja ilmoittautuminen
7.30 - 10.30	Aamiainen Eduskuntatalon kahvilassa
9.30 - 10.30	Poliitikko nonstop: oppilasedustajien keskustelutilaisuus
9.00 - 10.30	Opaskierrokset Eduskuntatalossa
9.30	Opaskierros ruotsiksi
9.45 - 10.30	Toimittajaoppilaiden keskustelutilaisuus
10.45 - 11.30	Harjoitukset
11.00 - 11.30	Tietoisku kerhonohjaajille
11.30 - 12.00	Tauko
11.30 - 12.00	Kutsuvieraat saapuvat
12.00 - 13.00	Nuorten parlamentin täysistunto
13.05 - 14.30	Puhemiehen vastaanotto Valtiosalissa
14.30 - 16.00	Mahdolliset kansanedustajatapaamiset
14.30 - 16.00	Kansalaisinfo ja Eduskunnan kirjasto ovat avoinna
16.00	Järjestetty ohjelma päättyy
18.00	Eduskuntatalo suljetaan

Nuorten parlamentin täysistuntoon saapuneet kysymykset keväällä 2010

Nuorten parlamentin ytimen muodostavat kouluissa ja kunnissa toimivat parlamenttikerhot, jotka tutustuvat ja tutkivat yhteiskunnallisia teemoja, keskustelevat ja pohtivat ajankohtaisia kysymyksiä. Näiden pohdintojen tuloksena Nuorten parlamentin täysistuntoa varten lähetetään suullinen kysymys. Täysistunnon päiväjärjestykseen mahtuu mukaan noin 40 kysymystä, joista runsaat 20 ehdittään esittää valtioneuvoston jäsenille vastattaviksi. Nämä kysymykset muodostavat yhden näkymän siihen, miten nuoret hahmottavat ajankohtaisia teemoja sekä sitä, mitkä peruskoulun oppilaiden mielestä ovat sellaisia yhteiskunnallisia kysymyksiä, joihin nuoret toivovat päättäjien puuttuvan.

Nuorten parlamentin täysistuntoon 16.4.2010 saapui yhteensä 180 suullista kysymystä valtioneuvoston vastattavaksi.

Kysymysten muotoilua ohjeistetaan lähinnä pituuden ja perusteluiden osalta, mutta kysymysten aihepiiriä ei rajoiteta lainkaan. Kysymyksen voi osoittaa haluamalleen ministerille, mutta sitä ei edellytetä.

Saapuneet kysymykset lajitellaan aihepiirin mukaan eri ministereiden vastattavaksi, tosin osa kysymyksistä sisältää selkeästi kahden eri ministeriön toimivaltaan kuuluvia asioita, jolloin ne on luokiteltu kahden eri ministeriön alaisuuteen.

Vuonna 2010 saapuneista 180 kysymyksestä kolme¹ oli sen kaltaisia, että niitä ei luokiteltu lainkaan. Yhteensä 39 kysymystä luokiteltiin kahden tai kolmen ministeriön toimialueeseen kuuluviksi.

Ministeriö	Kysymysten lukumäärä
Opetus- ja kulttuuriministeriö	65
Työ- ja elinkeinoministeriö	46
Sosiaali- ja terveysministeriö	29
Oikeusministeriö	16
Liikenne- ja viestintäministeriö	15
Valtiovarainministeriö	14
Sisäasiainministeriö	11
Maa- ja metsätalousministeriö	9
Ympäristöministeriö	8
Puolustusministeriö	4
Ulkoasiainministeriö	3

1) Pääministerille osoitettiin kysymys eduskunnan varojenkäytöstä sekä pyyntö kertoa yksi asia, jonka parantaisi Suomessa. Yksi kysyjä kritisoi suullisten kysymysten ajankohtaa pitäen sitä liian varhaisena, jotta mukaan saataisiin päivänpolttavia kysymyksiä.

Lukumääräisesti eniten kysymyksiä tehtiin opetus- ja kulttuuriministeriön toimialueeseen liittyvistä aiheista. Työ- ja elinkeinoministeriölle osoitettujen kysymysten suuri lukumäärä kuvastaa hyvin sitä, kuinka peruskoulun päättövaiheessa olevat nuoret kokevat itseään koskettavaksi aiheeksi työhön ja toimeentuloon liittyvät kysymykset. Nuorten kestokysymysteema nuorten mielenterveyspalvelujen tasosta nostaa sosiaali- ja terveysministeriön kolmanneksi suosituimmaksi ministeriöksi kysymysten osalta.

Saapuneiden kysymysten joukossa on mielenkiintoisia uniikkeja kysymyksiä kuten esimerkiksi hämeenlinnalaisen Hakkalan koulun oppilaan Timo Virtasen kysymys vapaapalokuntien ja puolivakinaisten palokuntien sammutussopimusten kohtalosta ja tämän vaikutuksesta kansalaisiin.

Kysymyksistä on löydettävissä myös kysymysryppäitä, jotka koskettelevat samaa teemaa hiukan eri näkökulmista käsin. Aivan vastakkaisia näkökulmia nuoret tuottivat ainoastaan suhtautumisesta turkistarhaukseen. Mukana olivat kysymykset Euroopan unionin tasoisesta turkistarhauskiellosta² ja Suomen aikataulusta tarhauksen kieltämiseksi Suomessa³. Nuoret ymmärsivät turkistarhauksen myös tärkeäksi elinkeinoksi, jota voitaisiin tukea niin että eläinten hyvinvointi voitaisiin taata⁴. Pohdintaa aiheutti myös, miten turkistarhaajille korvattaisiin elinkeinon menetys, mikäli tarhaus kiellettäisiin Suomessa⁵.

Opetukseen liittyvistä kysymyksistä suurimpia kokonaisuuksia olivat säästöihin ja koulujen lakkauttamisiin liittyvät kysymykset. Yhdeksi asiakokonaisuudeksi nuoret yhdistivät koulujen lakkauttamisesta koituneiden säästöjen siirtymisen koulukuljetusten kuluiksi. Koulujen ryhmäkokoihin kiinnitettiin myös huomiota ja toivottiin ”tasapuolisten ja oikeudenmukaisten ryhmäkokojen”⁶ aikaansaamista koko Suomessa.

Toinen selkeä asiakokonaisuus opetuksen alalla oli kouluruokailun järjestäminen ja mahdolliset kasvisruokapäivät⁷ kouluruokailussa. Toivottiin jopa korvamerkittyä kustannusta kouluruokailuun, jotta valtion kunnille jakama raha ei menisi kunnan kasvien hoitamiseen⁸. Nuoret olivat huolissaan mahdollisesta koulupäivän pidennyksestä ja vetosivat koulukuljetuksiin, perheen kanssa vietettyyn yhteiseen aikaan ja kustannuksiin⁹, kavereihin, harrastuksiin ja yöuniin¹⁰.

2 Karin Cederlöf, Mattlidens skola, Esbo

3 Onerva Martikainen, Arabian peruskoulu, Helsinki

4 Nina Niemi, Jalasjärven yläaste, Jalasjärvi

5 Henri Impiö, Merenjoen koulu, Kalajoki

6 Eerika Tirkkonen, Salpausselän koulu, Lahti

7 Anastasija Gynninen, Kuninkaan koulu, Pori; Sanni Oranen Lievestuoreen koulu, Laukaa; Timo Lankia, Harjunrinteen koulu, Riihimäki

8 Riina Sinkko, Karakallion koulu, Espoo

9 Arttu Laisi, Arppen koulu, Kitee

10 Emilia Vuorenmaa, Kartanon koulu, Järvenpää

Nuoret kiinnittivät huomiota myös valmisteilla olleeseen perusopetuksen tuntijako -työryhmän työhön nostamalla esille kielivalikoiman useammassa kysymyksessä¹¹. Yksittäisiä mainintoja eri oppiaineistakin oli useampia (mm. uskonto¹², ilmaisutaito¹³, politiikan opetus¹⁴).

Nuorisotyöttömyys kirvoitti kysyjä pyytämään vastausta työvoimapulan käsitteeseen¹⁵, eläkeiän nostamisen vaikutuksesta nuorisotyöttömyyteen¹⁶ ja nuorten epäasialliseen kohteluun työpaikoilla¹⁷. Tuponeuvottelujenkin mahdollisuutta väläyteltiin työtaistelutoimien ehkäisemiseksi¹⁸. Nuorten heikot kesätyömahdollisuudet ja nuorten työllistyminen opintojen jälkeen olivat useammankin kysymyksen sisältöjä. Lisäksi nuoret olivat havainneet sen, että ”toimeentulotuen saamista ollaan vaikeuttamassa joissakin kunnissa alle 25-vuotiailta”¹⁹. Nuoret odottivat myös kevään ja kesän aikana työttömyyslukujen ”nousevan vielä tätäkin karmeammaksi, kun oppilaitokset suoltavat tuhansia nuoria jo ennestään tukkoisille työmarkkinoille”²⁰.

Energiakysymykset, ilmastonmuutos ja lisäydinvoiman rakentaminen oli yksi suosituimmista kysymysryppäistä. Nämä kolme teemaa kietoutuivat nuorten esittämässä kysymyksissä usein yhteen. Puhemiehen listalle oli nostettu kemiläisen Hepolan koulun oppilaan Anette Heikkurin kysymys ydinvoiman lisärakentamisesta, joka viittasi 11.4.2008 Nuorten parlamentin istunnon äänestykseen ydinvoiman lisärakentamisesta. Em. istunnon 197 oppilasedustajasta 155 vastusti lisärakentamista.

Kysymys:

”--- Jos 2008 Nuorten parlamentti äänesti EI-ydinvoimalle, niin miksi meitä nuoria ei kuunnella tässä asiassa, vaan uuden ydinvoiman lisärakentamista harkitaan? Me nuoret olemme tulevaisuus. Mekö kannamme vastuu?”

Kysymys jäi kuitenkin esittämättä, kun Hepolan koulun oppilasedustajat eivät päässeet osallistumaan Nuorten parlamenttiin Islannin tulivuorenpurkauksen aiheuttaman lentokiellon vuoksi. Ministeri Pekkarisen vastaus jäi siis saamatta.

11 Kristina Svindhufvud, Tapiolan koulu, Espoo; Taavi Pulkkinen, Kesämäenrinteen koulu, Lappeenranta; Philip Parisot, Espoon yhteislyseon koulu, Espoo; Tuulia Lerkkanen, Lieves-tuoreen koulu, Laukaa ja Vilma Wiro, Länsi-Porin koulu, Pori

12 Jenni Virkkala, Pohjanlinnan koulu, Kankaanpää

13 Eveliina Martikainen, Ähtärin yhteiskoulu, Ähtäri

14 Vuokko Lahtinen, Kuopion yhteiskoulu, Kuopio

15 Veronica Saapunki, Svenska Privatskolan i Uleåborg, Uleåborg

16 Emmi Koskinen, Myllyharjun koulu, Loviisa

17 Karoliina Ahtiainen, Toivolannan koulu, Seinäjoki

18 Tuomas Honkala, Myllyharjun koulu, Loviisa

19 Anna Määttä, Viikin normaalikoulu, Helsinki

20 Markus Niemi, Linikkalan koulu, Forssa

lainsäädäntöön (tähtisädetikku on kielletty alle 18-vuotiailta kun samaan aikaan 15-vuotias voi hankkia haulikon)²⁸ ja kansalaisten tasa-arvoiseen kohteluun oikeuslaitoksessa²⁹.

Kaikki Nuorten parlamenttiin saapuneet kysymykset on julkaistu osoitteessa:

http://www.nuorteneduskunta.fi/Nuorten_parlamentti/kaikkikysymyksetuusi.pdf

28 Lea Perkiömäki, Laihian keskuskoulu, Laihia ja Riku Hiltunen, Jyväskylän normaalikoulu, Jyväskylä

29 Taija Myllykoski, Jussinpekan koulu, Sievi